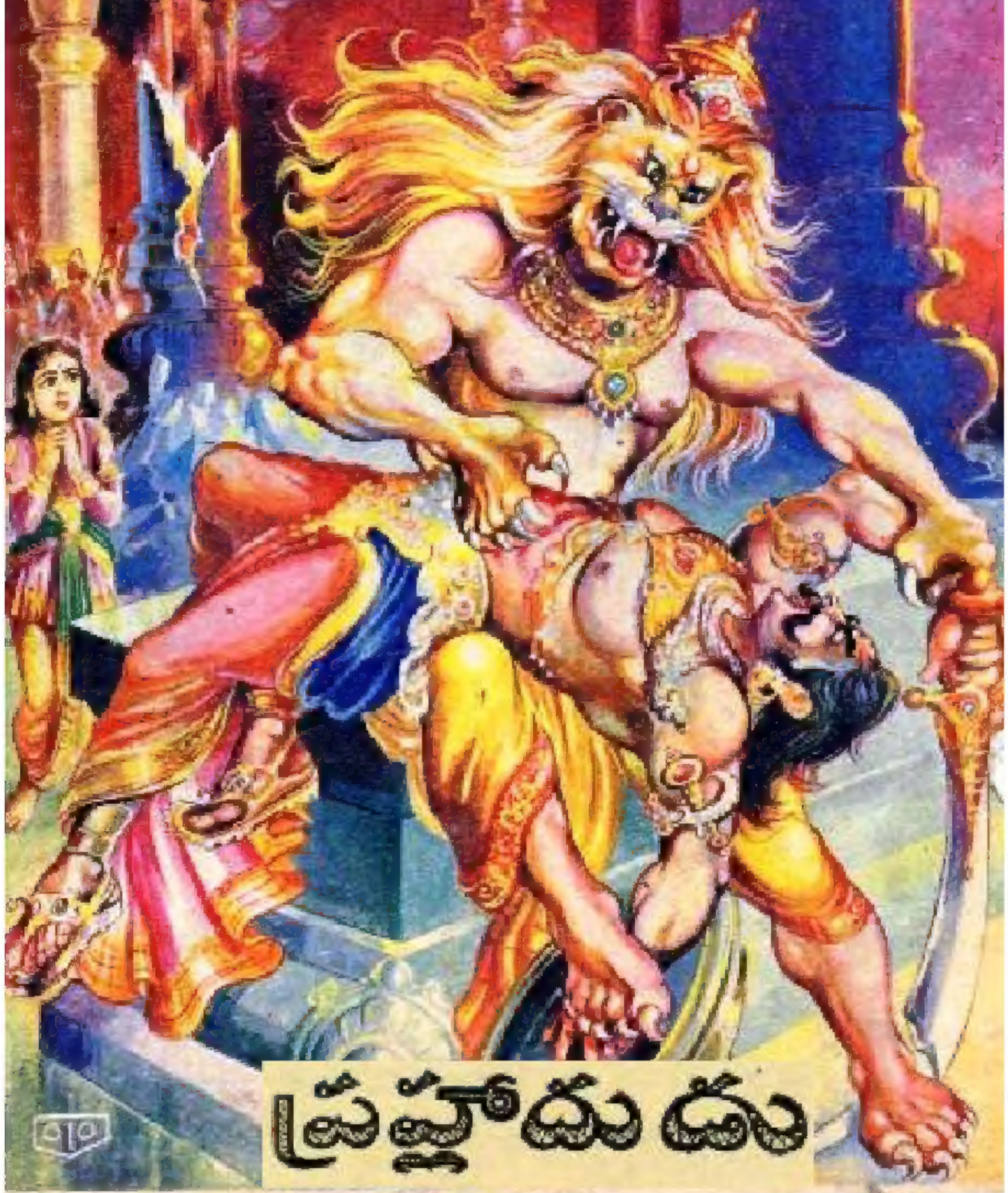
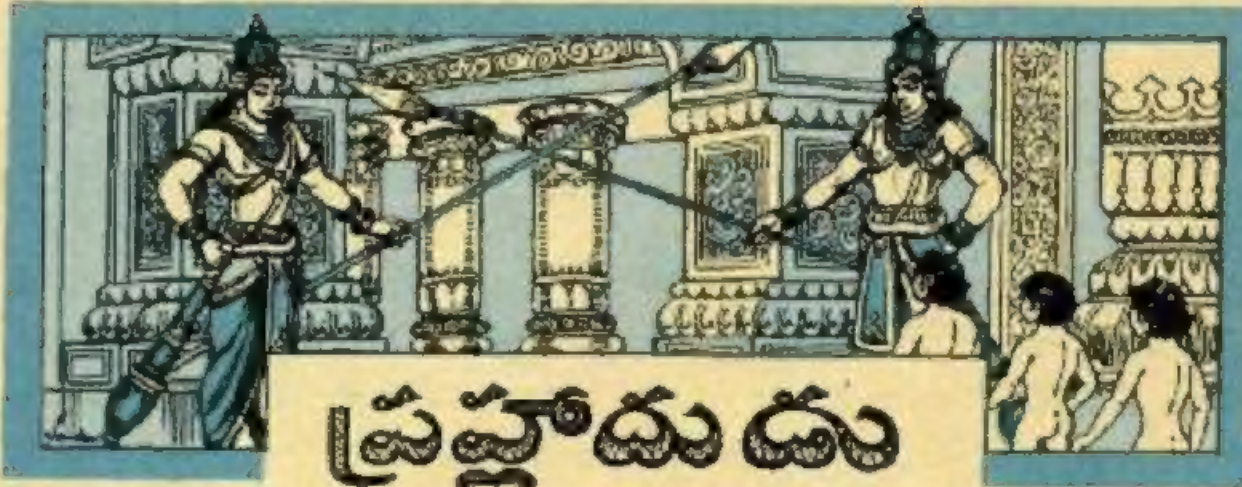

చందమామ

ప్రహేలుడు

ప్రహ్లాదుడు

బ్రహ్మ మానస పుత్రులైన ననకనంద నారులు మూడు లోకాలూ తిరుగుతూ ఒక నాడు తలపని తలంపుగా విష్ణు లోకానికి వెళ్ళారు. అయితేళ్ళ పిల్లల లాగా, దిగం బయలై ఉన్న ఆ వృద్ధ మహామునులను చూసి విష్ణువు యొక్క ద్వారపాలకులైన జను విజయులు అడ్డగించి, లోపలికి పోనిచ్చారు కాదు. దానికి ఆరిగి ఆ మునులు ద్వారపాలకులను రాక్షస జన్మ లెత్తమని శపించారు.

శాసానికి భయపడి జయవిజయులు శాప మోక్షణం దయచేయమని మునులను వేడుకున్నారు. మూడు జన్మల అనంతరం వారికి తిరిగి విష్ణులోక ప్రాప్తి కలిగేటట్లుగా అనుగ్రహించి మునులు తమ దారిన తాము వెళ్ళారు. ఆ శాపం భరితంగా వారు మొదటి జన్మలో కశ్యపుడికి దితిగర్భాన హిరణ్యాకశిప హిరణ్యాక్షులై జన్మ ఎత్తారు.

హిరణ్యాక్షుడు యుద్ధాసక్తి గల వాడు. తనతో యుద్ధం చేయమని అతను వరుణుణ్ణి అంతా అతరులనూ పిలిచాడు. కాని ఎవరూ అందుకు సిద్ధ పడలేదు. అతను భూమిని చుట్టి పాతాళంలో పడేసినప్పుడు విష్ణువు యుద్ధ వరాహవతారమెత్తి భూమిని పైకి తెచ్చాడు. హిరణ్యాక్షుడు వరాహంతో తల పడి, యుద్ధం చేసి చచ్చాడు.

విష్ణువు తన తమ్ముణ్ణి చంపినందుకు హిరణ్యాకశిపుడికి పట్టరాని కోపం వచ్చింది. అతను నభలో దానవ పీఠుల సుద్దేశించి కొపాతెరెకంతో మాట్లాడుతూ, "మా యా రూపంలో పచ్చి నా తమ్ముణ్ణి చంపిన ఆ విష్ణువును నా కూలానికి గుచ్చి, అతడి రక్తంతో నా తమ్ముడికి తర్పణం చేస్తాను. ఈ లోపల మీరు ప్రపంచ మంతటా తిరిగి తవన్నూ, యజ్ఞాలూ, వేదాధ్యయనమూ, వ్రతాలూ, దానాలూ చేసి వారి నందరిని

చంపంది. గోబ్రాహ్మణ పూజలూ, వర్ణాశ్రమ విధులూ సక్రమంగా సాగే గ్రామాలన్నిటినీ తగలబెట్టింది," అని హెచ్చరించాడు.

రాక్షసులు విజృంభించి నంచరిస్తూ ప్రజల పైన పది హత్యాకాండ సాగించారు. పురాలనూ, గ్రామాలనూ, రాజధానులనూ, మందలనూ, కోటలనూ, పొలాలనూ, ఆశ్రమాలనూ విధ్వంసం చేశారు.

హిరణ్యకశిపుడు చచ్చిన తమ్ముడికి ఉత్తరక్రియలు చేసి, తన తల్లిని, తమ్ముడి భార్యనూ, కొడుకులనూ ఊరడించి, తనకు ఆపజయం గాని, ముసలితనం గాని, చాపు గాని లేకుండా చేసుకుని, లోకాలన్నిటికి

తానే రాజు కావాలన్న కాంక్షతో తపస్సు చేయబోయాడు.

అతను మందరగిరి యొక్క లోయలో కాలి బొటనవేలిపై నిలిబడి, చేతులు పైకెత్తి పరమ దాసుణ్ణమైన తపస్సు చేశాడు. అతని శరీరం యొక్క వేడి అన్ని లోకాలకూ వ్యాపించింది. సముద్రాలు ఘోషించాయి. భూమి శంపించింది.

దేవతలు హిరణ్యకశిపుడి తపశ్శక్తికి తట్టుకోలేక బ్రహ్మ లోకానికి పరిగెత్తిపోయి, హిరణ్యకశిపుడి తపస్సు ఏదోవిధంగా నిలుపు చెయ్యమని బ్రహ్మను వేడుకున్నారు. అందుకు బ్రహ్మ సమ్మతించాడు.

బ్రహ్మ వెళ్లి చూసేసరికి హిరణ్యకశిపు
దెక్కడ ఉన్నాడో కూడా తెలియరాలేదు.
అతని చుట్టూ పుట్ట పెరిగింది. దాన్నిండా
గడ్డి, వెదురుదుబ్బులూ ఉన్నాయి. హిరణ్య
కశిపుడి శరీరాన్ని చీమలు తినేశాయి.
బ్రహ్మ అతని ప్రితిమాని ఆశ్చర్యపడి,
"హిరణ్యకశిపూ, నీ తపస్సు ఫలించింది,
లేచిరా! నీ కేం వరం కావాలో కోరుకో!"
అంటూ తన కమండల జలం హిరణ్యక
శిపుడి శరీరం పైన చల్లాడు.

వెంటనే హిరణ్యకశిపుడు బంగారంలాగా
వెలిగిపోతున్న శరీరంతో, యౌవనంతో
నిండినవాడై పుట్టలో నుంచి పైకి వచ్చాడు.

అతను హంస వాహనం ఎక్కి ఆకాశంలో
కనిపించే బ్రహ్మకు సాక్షాంగ నమస్కారం
చేసి, స్తుతించి, "నేను కోరిన వర మివ్వ
దలిస్తే, నీవు సృష్టించిన భూతాలలో దేని
వల్లా నాకు చావు లేకుండా వరమియ్యి.
లోపలగాని, వెలపలగాని, రాత్రిగాని, పగలు
గాని, భూమిపైగాని, ఆకాశంలోగాని, నీవు
సృష్టించని వాటి చేతగాని, అయుధాల చేత
గాని, మానవులచేతగాని, ప్రాణం లేని వాటి
చేతగాని, ప్రాణంగల వాటి చేతగాని, మరా
సురుల చేతగాని, మహారగుల చేతగాని
నాకు చావు లేకుండానూ, యుద్ధంలో నాకు
అవజయం లేకుండానూ, రాజరికంలో

నాకు ఎదురు లేకుండానూ, దేవతల కుండే అస్త్ర బిళ్ళరాలూ నా కుండేటట్టూ వర మియ్యి," అని వేడుకున్నాడు.

బ్రహ్మ పారబ్రహ్మకవిత్వానికి అతను కోరిన వరాలన్నీ ఇచ్చి తన లోకానికి తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు.

బ్రహ్మ నుంచి ఆపూర్వమైన వరాలు పొంది, శరీరం బంగారు రంగులో మెరిసి పోతూ, తన తమ్ముడి చావుకు కారకుడైన విష్ణుని ద్వేషిస్తూ అతను త్రిలోక దిగ్విజయానికి వూసుకున్నాడు. దేవ, రాక్షస, మనుష్య, గంధర్వ, గరుడ, ఉరగ, సిద్ధ, చారణ, విద్యాధర, యక్ష, రాక్షస, భూత, ప్రేత గణ రాజులూ, ఋషులూ, మునులూ అతనికి వశమయ్యారు. విశ్వకర్మ విర్మించిన స్వర్గం అతనికి నిలయమయింది. లోక పాలకు లతనికి పాదపంధనాలు చేశారు, సిద్ధ గంధర్వ విద్యాధరాస్పరసలు అతని ముందు సృత్యాలు చేశారు.

విశ్వావస తుంబుర నారదులు అతని కీర్తిని గానం చేశారు. భూమ్యాకాలూ, సదులూ, సప్త సముద్రాలూ, అతని అజ్ఞ ప్రకారం వదుచుకున్నాయి.

ఒక్క త్రిమూర్తులు తప్ప అతని అజ్ఞకు లోబడని వారు లేరు.

దిక్పాలకులు మొదలైన వారు దిక్కు తెలియక విష్ణుమూర్తిని శరణుబొచ్చారు. వారి మొర లొలకించిన హరి ఆశీర్వాద రూపంలో, "భయపడకండి. కొంచెం ఓవిక పట్టండి. ఆ రాక్షసుడి సంగతి నాకు తెలుసు. నేను వాడి మదం అణగిస్తాను. వాడు తన కొడుకైన ప్రహ్లాదుణ్ణి హింసించేటప్పుడు, బ్రహ్మ ఇచ్చిన వరాలకేమీ భంగం కలిగకుండా నేను వాణ్ణి చంపేస్తాను," అని ఆభయం ఇచ్చాడు.

విష్ణువు చెప్పిన ఈ మాటలకు తృప్తి పడి దేవతలు తమతమ వివాసాలకు వెళ్ళిపోయారు. —(గంకాపుంది)

ప్రహ్లాదుడు

2

హిరణ్యకశిపుడు తనన్ను చెయబోయే సమయానికి అతని భార్య లీలావతి గర్భవతి. ఆ సమయంలోనే ఇంద్రుడు విజృంభించి రాక్షసులపై యుద్ధంచేసి ఓడించి, లీలావతిని పట్టుకున్నాడు.

అప్పుడు నారదుడు వచ్చి ఇంద్రుడితో, "ఈమె వరమసార్చి, మహావతివ్రత. ఈమె నెందుకు పట్టుకున్నావు? విడిచిపెట్టు," అని చెప్పాడు.

"ఈమె గర్భాన కొడుకున్నాడు. వాణ్ణి చంపి ఈమెను విడిచిపెట్టుతాను," అని ఇంద్రుడు సమాధానం చెప్పాడు.

"ఈమె గర్భాన ఉన్నవాడు గొప్ప హరిభక్తుడు," అని నారదుడు చెప్పిన మీదట ఇంద్రు డామెను విడిచిపెట్టాడు. నారదు డామెను తన అశ్రమానికి తీసుకు పోయి అక్కడ ఆమెకు తత్వోపదేశం చేశాడు.

లీలావతి గర్భంలో ఉన్న శిశువు కూడా ఆ తత్వాన్ని గ్రహించింది.

ఆ శిశువే ప్రహ్లాదుడు. హిరణ్యకశిపుడికి ప్రహ్లాదుడితో సహా పలుగురు కొడుకులు. మిగిలినవారి పేర్లు అనుష్ఠాదుడు, సంహ్లాదుడు, హ్లాదుడు. వారిలో ప్రహ్లాదుడు జగత్పూజ్యుడు. అతను శిలవంతుడు, శాంత వినయ దయాధిగుణాలు గలవాడు, అమర లక్షణాలేవీ లేనివాడు. అన్నిటిని మించి అతనికి దైవభక్తి పుట్టుకతోనే వచ్చింది. అడుగుంటున్నా, తింటున్నా, తాగుతున్నా, నిద్రిస్తున్నా అతని మనసు హరిపైనే ఉండేది. హరి చింతలో అస్తమానమూ మునిగి తేలుతూ ప్రహ్లాదుడు ఏదో పాడుకునేవాడు. ఒకప్పుడు నృత్యం చేసేవాడు, ఎవరో పిలిచినట్టుగా పలికేవాడు, ఉన్నట్టుండి కంట నీరుపెట్టుకునే

వాడు, ఒకప్పుడు మౌనంగా ఉండి పోయేవాడు.

రాక్షసులకు గురువైన శుక్రుడికి చండురూ, అమర్కురూ అని ఇద్దరు కొడుకులు ఉండేవారు.

వాడు హిరణ్యకశిపుని ఇంటనే ఉండి, ఇతర పిల్లలతోబాటు ప్రహ్లాదుడి చెత కూడా రాబు నీతి చదివించారు.

ప్రహ్లాదుడు గురువులు చెప్పినది చదువు కున్నాడన్న మాటగాని, ఆ చదువులో అతనికి ఏమీ నమ్మకం లేదు.

ఒకనాడు హిరణ్యకశిపుడు ప్రహ్లాదుణ్ణి ఒళ్ళో కూచోబెట్టుకుని, "నీవు చదువు

కుంటున్న విషయాలలో నీకు ఉత్తమంగా తోచినదేమిటో చెప్పు," అన్నాడు.

దానికి ప్రహ్లాదుడు, "నాన్నా, భ్రమ జనితమైన అహంకారంతో అరాటపడే ప్రాణులు చీకటి బావి బాటి ఇంటిని వదిలి పెట్టి ఏ అడవికో వెళ్ళి హరిహ్వానం చేసు కొవటమే నాకు అన్నిటికన్న ఉత్తమంగా తోస్తున్నది," అన్నాడు.

హిరణ్యకశిపుడు గట్టిగా నవ్వి, "పిల్లల మనసు ఎటువదిలే అటు నులుపుగా తిరుగు తుంది! ఎవరో హరి భక్తులు రహస్యంగా వీడి ఋద్ధిని మార్చేస్తున్నారు. అలాటి దేమి జరగకుండా వీడికి విద్యాతోడ చెయ్యండి," అని గురువులను హెచ్చరించాడు.

చండామర్కులు ప్రహ్లాదుణ్ణి విద్యా గృహానికి తీసుకుపోయి, మృదువుగా, "బాబూ, నీవు చాలా ఋద్ధిమంతుడవు. అబద్ధం ఆడకుండా చెప్పు, నీ కిలాటి ఆలోచనలు ఎవరైనా చెబుతున్నారా? లేక నీకే కలుగుతున్నాయా? మిగిలిన పిల్లలు ఇలాటి మాట లేవ్వడూ అనరే?" అని అడిగారు.

"భగవంతుడు కల్పించిన మాయచేతనే తన, వర అనే భేదభావం కలుగుతుంది. ఈ భ్రమ బ్రహ్మ అంతటి వాణ్ణికూడా బాధిస్తుందంటే మామూలు మనుషుల వంగతి

చెప్పే దేమిటి? అయస్కాంతం ఇసుమును
లాగినట్టుగా హరి నా మనస్సును అస్త
మానమూ ఆకర్షిస్తున్న కారణం చేతనే
మీరు చెప్పే చదువుకూ, నాకు కలిగే భావా
లకూ భేదం ఉంటున్నది," అని ప్రహ్లాదుడు
బదులు చెప్పాడు.

"ఒరి దుర్మతి! మా కవభ్యాతి తేవ
టానికి నువ్వెక్కడ దావరించావురా!
చందనవనం లాటి దైత్య వంశానికి గడ్డలి
అయిన ఆ విష్ణుమూర్తికి కర్రలాగా వుట్టు
కొస్తే! ఏదిరా జెత్తం?" అని గురువు
లిద్దరూ ప్రహ్లాదుణ్ణి భయపెట్టి విద్యాబోధ
సాగించారు.

వా రతనికి ధర్మార్థకామాలను గురించి
చదివించి, సామదానభేద దండాలనే చతు
రోపాయాలు అతనికి బాగా వచ్చాయని
తెలిపమిదట, నలుగురిపట్టి స్నానం చేయించి,
మృష్టాన్న భోజనం పెట్టించి, హిరణ్యకశి
పుడి వడ్డకు తీసుకుపోయారు.

హిరణ్యకశిపుడు కొడుకును ఒళ్లొకి తీసు
కుని, లాలించి, వెనకటిలాగా, "బాబూ,
నీవు చదివిన దానిలో నీకు బాగా నచ్చిన
ఆంశ మేమిటి? ఉత్తమంగా తోచిన
దేమిటి?" అని అడిగాడు.

దానికి ప్రహ్లాదుడు, "హరిశ్రవణమూ,
కిర్తనమూ, స్మరణమూ, పాదసేవనమూ,

అర్చనమూ, పండనమూ, దాన్యమూ, సఖ్యమూ, ఆత్మసమర్పణమూ అనే తెమ్మిది విధాల భక్తియోగం అచరించటమే చదువులన్నిటిలోకి మేలైనదని నా నమ్మకం," అన్నాడు.

హరణ్యకశిపుడు కోపాద్రేకంతో, "బ్రాహ్మణాధములారా, నేనంటే అంత అలక్ష్మిమా? కుర్రవాడికి మీరు నెచ్చే విద్య ఇదా?" అని గర్జించాడు.

"మహారాజా, అగ్రహింశ వద్దు. ఏడు చెప్పే విషయాలు మేము నెర్పినవి కావు, ఇతరులు చెప్పినవి కావు. అవి వాడికి పుట్టుకతోనే వచ్చి ఉండాలి. మా తప్ప ఇందులో ఏమీ లేదు," అని గురువులు విన్నవించారు.

చందామర్కలు యిలా చెప్పగానే హరణ్యకశిపుడు ప్రహ్లాదుడితో, "దుర్మార్గుడా, గురువులు చెప్పకుండా ఏకి ఉద్దేహాలు ఎలా కలిగాయిరా?" అన్నాడు.

"ఇంద్రియాలకు లోబడి సంసారసాగరంలో మునిగి తేలే వారికి హరిభక్తి దానంతట అదిగాగాని, ఇతరులు చెబితేగాని కలిగి కాదు," అని ప్రహ్లాదుడు తండ్రికి నమాభావం చెప్పాడు.

ఈ మాట వింటూనే హరణ్యకశిపుడు ప్రహ్లాదుణ్ణి తన తొడ మీది నుంచి కిందికి తోసేసి, తన భటులతో, "పిట్టి నా ఎదురుగా లేకుండా తీసుకుపోయి చంపేయ్యండి. తన వినతండ్రిని చంపిన విష్ణువు అడుగులకు మడుగులొత్తే ఏడు నా తమ్ముణ్ణి చంపిన వాడి కిందనే లేక్క. అయిదేళ్ళకే తల్లిదండ్రులకు శత్రువైన ఏడు ఆ హరి కోసం ఏం చేసినా చెయ్యగలడు! నాకు పుట్టితేనేం గనక? కరీరంలో పుట్టిన రోగాన్ని నాశనం చేసుకోమా? కుళ్ళిపోయిన అంగాన్ని బండించమా? విషం యిచ్చిగాని, మరొక విధంగా గాని పిట్టి చంపేయ్యండి!" అన్నాడు. (అంకా వుంది)

ప్రహ్లాదుడు

3

హిరణ్యకశిపుడి అనతిపై భయంకరులైన రాక్షసులు ప్రహ్లాదుణ్ణి కూలాలతో పొడిచారు. పెద్ద ఏనుగుల చేత తొక్కించారు. పాముల చేత కరిపించారు. మారణ హోమప్రయోగాలు చేశారు. కొండల మీది నుంచి తోయించారు. కృత్రిమంగా ఏనుగులు కూడా మీద పడేలాగు చేశారు. ఎన్నిచేసినా, నెలలో పూడ్చి పెట్టినా, విషం పెట్టినా కూడా ప్రహ్లాదుడు చెక్కుచెదరలేదు. బ్రహ్మదేవుడు హిరణ్యకశిపుడి తిద్దిన పరాలన్నీ ప్రహ్లాదుడికి దగ్గినట్లయింది.

తన ప్రయత్నాలన్నీ ప్యర్థం కావటం చూసి హిరణ్యకశిపుడికి ఒక వింత భయం పట్టుకున్నది. కావటానికి పనివాడేగాని ప్రహ్లాదుడిలో ఏదో శక్తి ఉన్నది. వాడికి భయం కూడా లేదు. వాడితేలి పగ తన వాపుకు దారి తీస్తుందా అన్న సంశయం

హిరణ్యకశిపుడి మెదడులో తల ఎత్తింది. ఈ విధంగా తల మంచుకుని ఆలోచిస్తూ చింతాశ్రాంతుడై హిరణ్యకశిపుడు కూర్చుని ఉండగా, చందామర్కలు అతని పద్దకు వచ్చి, "మూడు లోకాలనూ జయించిన మీ కెందుకు విచారం? చిన్నపిల్లలకు గుణ దోషాలు తెలియవు. అందుచేత ప్రహ్లాదుడి ముద్దులను గురించి విచారించ నవసరం లేదు. శుశ్రావాద్యులవారు వచ్చిన ఆనం తరం ఆయన ప్రభావంచేత కుర్రవాడి ముద్ది మారవచ్చు," అన్నారు.

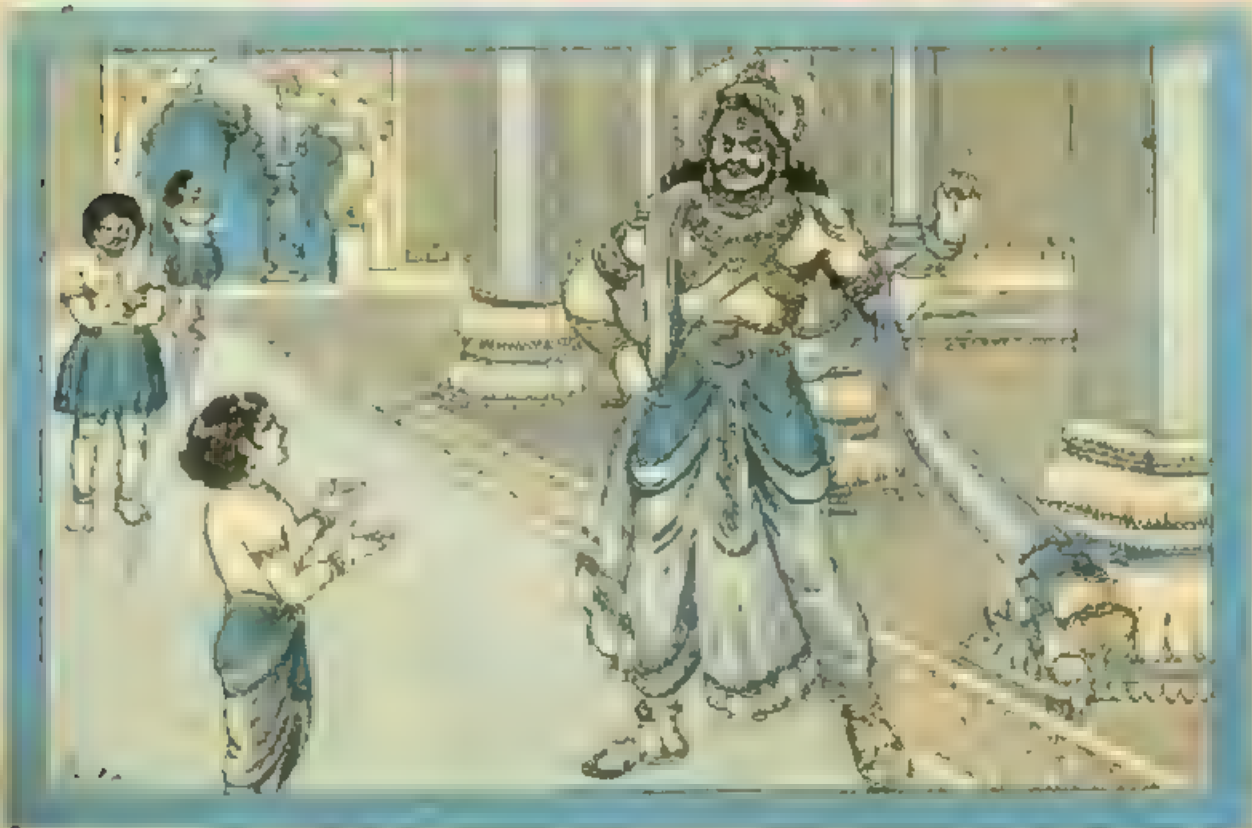
"నరే, ప్రస్తుతానికి మీరు వాడికి రాజు ధర్మాలూ, గృహస్థధర్మాలూ నేర్పుతూ ఉండండి," అని హిరణ్యకశిపుడు చందామర్కలతో అన్నాడు. ఆ ప్రకారమే వాడు ప్రహ్లాదుడికి పూర్వంలాగే చదువు చెప్పతూ పవ్పారు. కాని తత్వజ్ఞానం తల కెక్కిన

ప్రహ్లాదుడికి చదువు ఎంత మాత్రమూ నచ్చలేదు. తనతో కలిసి చదువుకునే పిల్లలు తనను అబద్ధుడు అనిపించుకుంటే ప్రహ్లాదుడు వారికి కూడా తక్కువోధవేసి, భగవంతుని పూజించే సత్యమును, మిగిలినవన్నీ వాదనలు కలిగించే భ్రమలు మాత్రమేనని, ఈ తత్వే ఎవరిని వారదుడు తన తల్లికి చెయ్యగా తాను విన్నానని చెప్పాడు. అతని ప్రభావంతో మిగిలిన రాక్షస బాలులు కూడా పూరి ధ్యానంలో పడ్డారు. అది చూసి కంగారు పడి చండామర్కులు వారణాశ్రమంతో ప్రహ్లాదుడు చెప్పిన వని గురించి చెప్పారు. తన కొడుకును తానే చంపడానికి వారణాశ్రమం

సెక్కించుకున్నారు. అతను ప్రహ్లాదుని విలిపించి, చేతులు మోర్చి వినయంగా నిలబడి ఉన్న ఆ కుర్రవాడితో, "ఒరీ నీతి మాలిసవాడా! ఏం చూసుకుని నా అబ్బను ఏక్కిరెప్పిస్తావురా? నా అబ్బ అంటే మూడు లోకాలూ గడగడలాడతాయే!" అన్నాడు.

"మహారాజా, నీకేమిటి, నాకేమిటి? అందరికీ బలం ఆ పరమాత్ముడే. నీవు రాక్షసభావం వదిలిపెట్టి సామ్యుడినికా. అంతర్మధువులైన కామ ద్రోహ లోభ మద మాత్సర్యాల వారింపిన నెలవ కుండా లోకాలన్నిటినీ బయంచానంటే ప్రయోజనం ఏమిటి?" అని ప్రహ్లాదుడు బహుశిచ్చాడు.

"మూడుదా, నీది చావు తెలిపిలాగుంది. నేనుగాన మరెవరికీ కన్నులు ఉన్నా వంటావా? బా వెళ్ళింది?" అని హిరణ్యకశిపు ఉన్నాడు. బిరహ్మను ఉంటూ ఉన్నాడని ప్రహ్లాదుడు చెప్పాడు. "అయితే ఈ స్తంభంలో కనిపించడం?" అని హిరణ్యకశిపుడు కత్తి దూసి ప్రహ్లాదుని దింపడానికి సంహననం నుంచి వివాలున దిస్తూ సభా స్తంభాన్ని తన పిడిగలి విలంతో ఒక్క చెబ్బ కొట్టాడు.

వెంటనే భూమ్మాకాశాలు బద్దలయినట్టు భయంకరమైన చప్పుడు మింది. అది బ్రహ్మ మొదలైన వాళ్ళు కూడా విన్నాడుగాని హిరణ్యకశిపుడు చెవిన పెట్టలేదు. కొడుకును ఎలా చంపటమో అని తటవటా యిస్తూ అతను అటూ ఇటూ తిరిగాడు.

అంతలోనే అతనికి స్తంభంలో నుంచి పట్టిన భయంకరమైన వింత లకారం కనబడింది. అది మృగమూ కాదు, మనిషి కాదు. దానికి భయంకరమైన కోరబూ, కత్తిలాటి నాలుక ఉన్నాయి. చుట్టూ పచ్చని రంగుతో కళ్ళు కూరంగా మెరుపున్నాయి. మిత పురుషగానూ, బాగా కొద్ది ఉన్నది. శరీరం నిండా తెల్లని రోమమున్నాయి. అయిదుభుజాలతో గోళ్ళున్నాయి.

అది మహావిష్ణువు హిరణ్యకశిపుడు చంపడాని శిక్షింపు నిర్వహింపటారం.

"మాయావి అయిన విష్ణువు నన్ను చంపబానికి ఈ రూపంలో వచ్చి ఉంటాడు. అయినా నన్నితనం చెయ్యగలడు?" అనుచుని హరణ్యకశిపుడు చెత గద పట్టుకుని నృసింహుడి పైకి పెడకొబ్బ పెడుతూ వెళ్ళాడు. నృసింహుడు అతన్ని, గరుత్మంతుడు పామును పట్టినట్టుగా వట్టాడు. అయితే హరణ్యకశిపుడు పాము బారినట్టుగానే అపట్టు తప్పించుకున్నాడు. తప్పించుకుని అ హరణ్యకశిపుడు, ఆ నృసింహుడు తన బలానికి భయపడ్డా డనుకుని, కత్తి వాలా పట్టుకుని నృసింహుడితో యుద్ధానికి తలపడ్డాడు. వెంటనే అతన్ని నృసింహుడు ఒడిసి పట్టుకున్నాడు. అయిన కాంతికి హరణ్యకశిపుడు ఏమీ చూడలేక కళ్ళు మూసుకుని తప్పించుకు పోబాశాడు. కాని అది సాధ్యం కాలేదు.

నృసింహుడు హరణ్యకశిపుణ్ణి, దగలూ రానీ కాని సంఖ్యానమయంలో, తన తడ

మీద పెట్టి, గొళ్ళతో అవలీలగా చీల్చి చంపేశాడు. తరువాత కొందరు రాక్షసులు తన పైకి అయుధాలతో రాగా వారిని కూడా చంపి, ఇక తనను ప్రతిఘటించే వారెవరూ లేకపోయే నరీకి వెళ్ళి నింహననం మీద కూర్చున్నాడు. అయిన అవతారం అత్యంత భయానకంగా ఉన్నది.

ఇక్కడికి బ్రహ్మ మొదలుగా గల దేవతలంతా చెరాడు. లోకకంటకుడైన హరణ్యకశిపుణ్ణి చంపినందుకు అయినను స్తుతించారు. కాని అయినలో సౌమ్యం ఏర్పడలేదు. అప్పుడు బ్రహ్మ ప్రహ్లాదుణ్ణి పిలిచి నృసింహుణ్ణి శాంతింప జేయమన్నాడు.

ప్రహ్లాదుడు ధైర్యంగా ఆ నృసింహుణ్ణి నమింపించి, అయినను స్తుతించి ప్రళాంతుణ్ణి చేశాడు.

తరువాత ప్రహ్లాదుడు తన తండ్రికి ఉత్తరక్రియలు జరిపి తానే రాజై రాజ్యపాలన చేశాడు. —(ఇంకా వుంది)

ప్రహ్లాదుడు

4

ప్రహ్లాదుడు దేవి అనే ఆమెను పెళ్ళాడి, ఆమెకు అయ్యమ్మంతుడు, శిశు, విరోచ నుడు, కుంభుడు, నికుంభుడు అనే కొడుకు లను కన్నాడు. వీరిలో ప్రసిద్ధుడు విరోచ నుడు. శిశు అనే పురాణ ప్రసిద్ధు డొక రున్నాడుగాని, అతను ప్రహ్లాదుడి కొడుకు కాదు, ఈశ్వరుడి కుమారుడు. అతని తల్లి దేవి కాదు, మాధవి.

స్వనింహమూర్తి చేత హిరణ్యకశిపుడు చనిపోయిన అనంతరం ప్రహ్లాదుడి జీవితానికి సంబంధించిన అనేక ఘట్టాలు మనకు పురాణాలలో కనపడతాయి.

తాను రాజుగా ఉన్నప్పుడు ప్రహ్లాదుడికి కూడా స్వర్గాన్ని ఇయ్యించాలనే కోరిక పుట్టు కొచ్చింది. అతను చేపకలతో యుద్ధం చేసి ఓడిపోయాడు! మరొక సందర్భంలో అతను విష్ణుభక్తిని కోల్పోయి, విష్ణువుతో యుద్ధా

నికి కూడా పూనుకున్నాడు. ఇది జరగటానికి కారణం. ఒకసారి ప్రహ్లాదుడు ఎవరో మునిని అవమానించగా ఆ ముని అతన్ని శపించాడు. అయితే విష్ణువుతో పోరాటం తట్టలేకపోయిన మీదట ప్రహ్లాదుడికి జ్ఞానోదయమై, అతను తిరిగి విష్ణు భక్తుడయ్యాడు.

చ్యవసమహమ్మని ఏ నదిలోనో స్నాన చేస్తూ నుడి గుండంలో చిక్కుకుని పాతాళానికి దిగిపోయాడు. అప్పు డక్కడ ఉన్న ప్రహ్లాదుడు అయినను గౌరవించి, అయిన ద్వారా తీర్థయాత్రలు మహిమలు తెలుసు కున్నాడు. తనకు కూడా తీర్థాలు సేవించాలనే బుద్ధి పుట్టి అతను చ్యవస మహమ్మని వెంట నవరిచారంగా బయలుదేరి తీర్థ యాత్రలు చేయసాగాడు. ఒక పీఠంలో అతనికి తపస్సు చేసుకుంటున్న సరవారా యణులు కనిపించారు. వారి ముందు

అస్త్రాలున్నాయి. అది చూసి ప్రహ్లాదుడు.
"ఏరు దొంగ ముసులలాగా ఉన్నారు!
... పైన ముసులైతే ఏరితి అస్త్రాలతో ఎం
...?" అన్నాడు.

ఆ మాటలకు నరనారాయణులు అలిగి,
ప్రహ్లాదుడితో యుద్ధం చేసి ఓడించారు.
ఓడిపోయిన ప్రహ్లాదుడు విష్ణువును ప్రార్థం
చగా విష్ణువు ప్రత్యక్షమై, "ఈ నరనారా
యణులు ఎవరోకాదు వా అంశన పుట్టిన
వారే," అని చెప్పాడు.

మరణసారి ప్రహ్లాదుడి కొడుకు విరోచను
డనే వాడూ, అంగిరను డనే బ్రాహ్మణుని
కుమారుడు సుధన్వు డనే వాడూ ఒకే

కన్యను వరించి పెళ్ళాడ గేరారు. ఆ సంద
ర్భంలో వారు తమ గుణగణాల విషయంలో
పోటీపడి, తిప్పు చెప్పి మని ప్రహ్లాదుడి వద్దకే
వచ్చారు. ప్రహ్లాదుడు వారిద్దరిలో ఎవరు
అధికులో చెప్పడానికి కుడియపడి, వారిని
కళ్ళప్పుడి చిత్తకు వెళ్ళ మని సలహా ఇచ్చాడు.

"సిమ్మ వ్యాయం చెప్పమని కోరు
తూంటు, సివు మమ్మల్ని మరెవరి దగ్గిరకా
పొమ్మంటావెమిటి? రాజాగా సివు మాలో
ఎవరు అధికులో విష్ణుకీపాతంగా చెప్పి,
అధర్మం అవలంబించావంటే నికు చేటు
తప్పదు," అన్నారు సుధన్వుడు.

ఈ మాట విని ప్రహ్లాదుడు, విరోచనుడు
తన కొడుకే అయినప్పటికీ, అతని కన్న
సుధన్వుకే ఎక్కువని వ్యాయంగా తీర్పు
చెప్పాడు.

విరోచనుడి కొడుకే బలి. ప్రహ్లాదుడు
స్త్రాన్ని జయించబోయి, చేపతలతో పడి
పోయిన విమ్మట తాను తపస్సు చెయ్యవో,
బోతూ బలికే రాబ్యాభిషేకం చేశాడు. ఒక
సారి బలి తన తాత అయిన ప్రహ్లాదుణ్ణి,
"ఒకప్పుడు మన దైత్యులు బలి ఏర్ప
నంవన్నులై ఉండవారు కదా, రాసురామ
వారి బలం క్షిణిస్తున్నది. ఇందుకు కారణం
మేమిటి?" అని అడిగాడు.

చాణకి ప్రహ్లాదుడు, "విష్ణువుయొక్క ప్రభావమే అందుకు కారణం," అన్నాడు.

"విష్ణువు అంత గొప్పవాడా? అతన్ని జయించ గల పిడుగు మనలో లేరా?" అని బలి అన్నాడు.

"ఓరీ, బలా అన్నందుకు ఆ విష్ణువు విశ్వయోగా ని నెత్తి అణుస్తాడు!" అన్నాడు ప్రహ్లాదుడు కోపంతో. ప్రహ్లాదు డన్న ఈ మాట అక్షరాణి నిజమయింది.

బలి గొప్ప చక్రవర్తులలో ఒకడు. అతను గొప్ప ధార్మికుడు, అది తప్పనివాడు. అతనికి అతని అనే భార్యమందు రత్నమాల అనే కూతురూ, బాణుడూ, ధృతరాష్ట్రుడూ, వికుంభనాభుడూ, విలీషణుడూ అనే కుమారులూ కలిగాడు.

దేవతలు బలిని కాలతంగా రాజ్యం చేసుకోనివ్వక, చివరకి మాటకి ఆడు తగులుతూ బాధించసాగారు. చూసిచూసి, బలి అంద్రలోకం మీదికి దండెత్తి వెళ్ళాడు. బలిని ఎదుర్కొనటానికి ఇంద్రుడు భయపడి, తన గురువైన బృహస్పతిని సలహా అడిగితే, "బలిని జయించటం నిష్ఫలం కాదు. అందుకు నీకు విష్ణువు సహాయం ఉండాలి," అని బృహస్పతి అన్నాడు.

బలి మూడు లోకాలూ జయించి రాజ్యం మేలుకుంటే, దేవతలు బ్రహ్మతో మొర

పెట్టుకున్నాడు. బ్రహ్మ వారిని వెంటబెట్టుకుని విష్ణుమూర్తి వద్దకు వెళ్ళాడు. బలిని వదలమన్న చెస్తానని విష్ణువు దేవతలకు మాట ఇచ్చి, తాను వామనావతార మెత్తాడు. ఇతను మమగ్నుడు రూపంలో కళ్ళవూడికి ఆదితి గర్భాన వుద్భి, ఉపనయనం కాగానే భికాటన చెస్తూ, కొన్నాళ్ళకు బలిచక్రవర్తి వద్దకు వచ్చాడు.

బలిచక్రవర్తి ఆ వటువును చూసి, "ఏం కావాలో కోమకో," అన్నాడు. వామనుడు తనను మూడడుగుల భూమి చాలు నన్నాడు. బలిచక్రవర్తి అందుకు సరే నన్నాడు. కాని అతన్ని గురువైన శుక్రుడు మోసం తెలుసుకుని, "ఈ వటుడికి మూడడుగుల భూమి ఇవ్వవద్దు," అని నలహ చెప్పాడు. అది తప్పని బలి అందుకు ఒప్పుకోలేదు.

బలిచక్రవర్తి వామనుడు కొరిస భూమిని దారాదత్తం చేసేటప్పుడు శుక్రుడు కీటక రూపంలో పాత్రలోని కొమ్ముకు ఆధ్వర్య

బలధార వెలుపదకుండా చేశాడు. వామనుడు డిశ పుల్లతో కొమ్ములోకి పొడవగా శుక్రుడి కన్నెకటి పోయింది.

ఆ తరువాత బలి వామనుడికి మూడడుగుల భూమి ధారపోశాడు.

వెంటనే వామనుడు విక్రయాని అయి ఒక అడుగుతో భూమిని, రెండవ అడుగుతో అకాశాన్ని అక్రమించి, "మూడో అడుగు ఎక్కడ పెట్టను?" అన్నాడు.

"వా తలపైన పెట్టు," అని బలి తల వంచాడు.

అప్పుడు ప్రహ్లాదుడు వచ్చి, "పీడు నీతి పరుడు. విశ్వి శక్తించవద్దు," అని వామనుణ్ణి వేడుకున్నాడు. వామనుడు బలిని చంపక, అతనిని పాతాళలోకానికి పంపి, అక్కడ రాజుగా చేసి, బలి ఆజ్ఞ నిర్బంధించి రాక్షసులు దండింపబడతారని ప్రకటించటమేగాక, తానే స్వయంగా బలికి ద్వార పాలకుడు కూడా అయ్యాడు.

